

Zloženko za trgovce

Strategies towards responsible alcohol
consumption for adolescents in Europe

Zloženska za trgovce

Published by:
CAD Limburg vzw, Luikersteenweg 134, 3500 Hasselt

As part of TAKE CARE:
Strategies towards responsible alcohol consumption for adolescents in Europe

Graphic design & illustration: Jacques Maes, www.jacquesmaes.be

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any form without permission from the publisher.

Vsebina:

p.6-9

Ste vedeli da...

Se alkohol ne sme prodajati mladostnikom pod 18. letom
Se mladostnikom pod 18. letom ne sme prodajati žganih pijač
Ima alkohol negativne učinke na možgane mladih
Lahko prekomerno pitje alkohola vodi v zastrupitev z alkoholom

p.12-15

Kako se odzivati na mlade, ki poskušajo kupiti alkohol?

Preverite starost mladih, ki poskušajo kupiti alkohol
Izpostavite obstoječo zakonodajo z uporabo propagandnega materiala
Predlagajte alternative alkoholnim pijačam
Ko situacija uide iz kontrole, poskušajte ostati mirni...

p.18-21

Alternativni predlogi o katerih velja razmisliti...

Razmislite o postavitvi prostora za promocijo nealkoholnih pijač
Razstavite zabaven preventivni material
Imejte pregled nad situacijo, socialna kontrola
V sili pokličite na številko 112

Ste vedeli da...

Se alkohol ne sme prodajati mladostnikom pod 18. letom

Na podlagi zakonodaje je prepovedano prodajati alkohol mladostnikom, ki so mlajši od 18 let. Za ta prekršek lahko dobite denarno kazen do **2.086,00 EUR**.

Se mladostnikom pod 18. letom ne sme prodajati žganih pijač

Na podlagi zakonodaje je prepovedano prodajati žgane pijače mladostnikom, ki so mlajši od 18 let.

Za ta prekršek lahko dobite denarno kazen do **2.086,00 EUR**.

Prav tako je prepovedano spodbujati ali prodajati alkohol osebam, ki so vidno opite.

Ima alkohol negativne učinke na možgane mladih

Prekomerno uživanje alkohola v mladih letih ima lahko uničujoče posledice na možgane (prekinitev razvoja možganov, težave z razmišljanjem, orientacijo, koncentracijo, izguba spomina,...)

Telo in možgani mladih se namreč še razvijajo. Za možgane in telo je popivanje pri manjši starosti bolj škodljivo kot pri odraslih osebah.

Tudi učinki uživanja alkohola na telo so različni pri mladostnikih in odraslih. Ker se pri mladostnikih telo še razvija, je le-to bolj občutljivo na učinke alkohola.

Lahko prekomerno pitje alkohola vodi v zastrupitev z alkoholom

Alkohol je pomirjujoča droga. Pri prekomernem uživanju alkohola ter večjih količinah alkohola v krvi (in posledično tudi v možganih), živčni sistem otopi.

Respiratorni (dihalni) sistem se izklopi in lahko se pojavi srčni zastoj. Brez medicinske oskrbe, so lahko posledice tudi smrtonosne.

Tveganje za zastrupitev z alkoholom se razlikuje od osebe do osebe. Tveganje je višje pri:

- Otrocih in mladostnikih
- Ljudeh, ki popivajo
- Ženskah
- Suhih ljudeh
- Manj »izkušenih« pivcih
- Ljudeh, ki niso ničesar jedli

*Kako se odzivati
mladim, ki poskušajo
kupiti alkohol?*

Preverite starost mladih, ki poskušajo kupiti alkohol

Poskušajte narediti prvo oceno starosti stranke, ko ta vstopi v lokal/trgovino. To ni tako enostavno kot se sliši; dekleta lahko namreč na prvi vtis delujejo starejša (make-up).

Kadar niste prepričani glede starosti, lahko prosite stranko za dokaz svoje starosti. To lahko naredite tako, da zahtevate kakšen dokument (osebna izkaznica, kartica od knjižnice, vozniško dovoljenje,...). V nekaterih državah kot je npr. Belgija smejo za osebni dokument prositi le policisti!

Izpostavite obstoječo zakonodajo z uporabo propagandnega materiala

Ko mladi poskušajo kupiti alkohol ne pričakujejo odgovora »NE« in jih lahko to preseneti. Da preprečite razočaranje, lahko pokažete osebi malo razumevanja.

Prodajalec ima dobre razloge, da ne proda alkohola mladostniku. Pomembno je, da izpostavite, da vaš odziv ni odraz vaše volje, temveč ima opraviti z zakonodajo. Pojasnite zakonodajo s pomočjo napisa ali plakata. Ta strategija lahko prepreči osebni napad s strani stranke zaradi vaše zavrtnitve prodaje alkohola.

Bodite pozorni na to, da je vaš »NE« jasen in odločen, da vas bodo vzeli resno. Bodite dosledni v tem ravnanju in ne delajte izjem; izjeme vas bodo samo spravile v težave.

Predlagajte alternative alkoholnim pijačam

Ta odziv odraža več solidarnosti, saj ohrani stranko zadovoljno, s tem ko ji ponudite alternative. Predstavite vaše druge ne-alkoholne pijače, ki ustrezajo okusu stranke.

Ko situacija uide iz kontrole, poskušajte ostati mirni in vztrajate pri zakonodaji, uporabite oprosti-kartico

Za mlade je pomembno, da se na vaš odgovor »NE« odzovejo. Dovolite jim, da se odzovejo. Pričakujete lahko dve vrsti odzivov: sprejetje ali odklonitev. Kadar gre za odklonitev, imenujemo to »proti odziv«. Da zmanjšate verjetnost tega odziva je pomembno, da ponovite prve korake tega postopka. Če za to nimate časa, lahko stranki izročite oprosti-kartico.

V primeru proti-odziva:

- Izročite stranki oprosti-kartico: Oprosti, ne smem ti prodati alkohola!
- Poskušajte ostati razumevajoči (težko se je na nekoga jeziti, ki je razumevajoč)
- Vzemite si več časa za razlago zakonodaje
- Predlagajte mu/ji alternativno pijačo

Vedite se korektno in poudarite posledice neželenega vedenja v vaši trgovini/lokalu.

*Alternativni
predlogi o katerih
velja razmisliti...*

Razmislite o postavitvi prostora za promocijo nealkoholnih pijač

Način, po katerem imate razstavljenjo pijačo v vaši trgovini/lokalu, vpliva na nakupovalne navade vaših strank. Bolj privlačna ponudba pritegne več zanimanja pri potencialnih kupcih.

Ne pozabite na: atraktivni stil, slogane, plakate, barvne vzorce, svetlikanje, ...

Lahko razmislite o promoviranju nealkoholnih pijač na poseben način, npr. poseben prostor v vaši trgovini/lokalu, promocija na temo npr. »Hawaii« ali »šport«,...

Razmislite o cenovni politiki

Pomislite na to, kakšen učinek ima promocija; vesele urice (happy hour) na uporabo alkohola pri mladih. Ali je možno, da zmanjšate cene nealkoholnih pijač? S tem ko bo alkohol dražji od druge pijače, bo le-to vplivalo na kupno vedenje mladih.

Razstavite zabaven preventivni material

Če želite izvajati preventivo, lahko uporabite različen material, ki je dostopen s strani različnih institucij. Za ta projekt so na voljo posterji, oprost-kartice in opozorila.

Prijazno vam svetujemo, da se poslužite: map in zloženk, posterjev, plakatov, nalepk, lističev z informacijami, opozorila,...

Imejte pregled nad situacijo, socialna kontrola

Se zavedate vloge, ki jo igrate pri morebitni nabavi alkohola? Vi ste tisti, ki lahko imate nadzor nad situacijo, ko se krši zakonodaja s strani kupcev.

Socialno kontrolo lahko vršite odvisno od tega, kje je vaše delovno mesto v vaši trgovini/lokalu. Ali so alkoholne pijače v vašem vidnem polju ali so skrite vašim očem v zadnjem delu lokala/trgovine?

S prostorom, kjer imate razstavljene alkoholne pijače, lahko vzpodbudno/nevzpodbudno učinkujete na »mlade« kupce. Ali imajo občutek, da so opazovani pri nakupu alkohola?

- Imejte pregled nad situacijo: zakonodaja
- Imejte pregled nad situacijo: alkoholne pijače
- Vidnost alkoholnih pijač trgovcem in zaposlenim

V sili pokličite na številko 112

Ne oklevajte. V sili pokličite na številko 112.

Opombe

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Informacije:

**Zavod za zdravstveno
varstvo Maribor**
www.zzv-mb.si

fax: 02 45 00 225
tel: 02 45 00 100
info@zzv-mb.si

Strategies towards responsible alcohol
consumption for adolescents in Europe